

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania.

Redaktor: Zygmunt Zaleski

Informations Statistiques de la ville de Poznań

Publication de L'Office de Statistique de la ville de Poznań.

Editeur: Municipalité de la ville de Poznań.

Rédacteur: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 19. (19-e Année.)

Wrzesień 1930. (Septembre 1930.)

Nr. 9.

Treść: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania — III. Zdrowotność. — IV. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — V. Zamożność i ubóstwo. VI. Praca — VII. Apropowizacja mięsna. — VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne. — Przegląd kwartalny.

Sommaire: I. Mouvement naturel de la population. II. Changements de domicile. — III. Santé publique. IV. Immeubles, logements. — V. Aisance et indigence. VI Travail. — VII. Approvisionnement en viande. VIII. Prix des articles de première nécessité. — IX. Varia. (Divers). — Relevés trimestriels. Revue trimestrielle

I. Naturalny ruch ludności. — Mouvement naturel de la population.

1. Matżeństwa. — Mariages.

a) Według wieku. — D'après l'âge.

Wiek mężczyzn Age des hommes	Wiek kobiet — Age des femmes.							Ogółem mężczyzn Total des hommes
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej et plus	
poniżej 20 au dessous de	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	8	24	12	4	—	—	—	48
25—29	7	32	28	7	—	—	—	74
30—39	1	5	12	15	1	—	—	34
40—49	—	—	1	6	1	—	—	8
50—59	—	2	—	2	4	—	—	8
60 i wyżej	—	—	—	1	1	1	—	3
Ogółem kobiet Total des femmes	16	63	53	35	7	1	—	175

b) Według stanu cywilnego
D'après l'état civil

Stan cyw. mężczyzn Etat civil des hommes	Stan cywilny kobiet Etat civil des femmes			Ogółem mężczyzn Total des hommes
	panny filles	wdowy veuves	rozwiedz. divorcées	
kawalero- wie célibataires	157	3	—	160
wdowcy veufs	12	1	—	13
rozwiedz. divorcés	1	—	1	2
Ogółem kobiet Total des femmes	170	4	1	175

W tem związków zamiejscowych. —

W tem związków zamiejscowych. —

c) Według wyznania — *D'après le culte*

Wyznanie mężczyzn <i>Culte des hommes</i>	Wyznanie kobiet <i>Culte des femmes</i>					Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	rz. kat. <i>cath.-romain</i>	ewang. <i>évangélique</i>	moż. <i>mosaïque</i>	inne <i>autre</i>		
rz. katolickie <i>cath.-romain</i>	170	—	—	—		170
ewangelickie <i>évangélique</i>	1	1	—	—		2
możeszowe <i>mosaïque</i>	2	—	1	—		3
inne <i>autre</i>	—	—	—	—		—
Ogółem kobiet <i>Total des femmes</i>	173	1	1	—		175

W tem związków zamiejscowych.

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

Narodowość mężczyzn <i>Nationalité des hommes</i>	Narodowość kobiet <i>Nationalité des femmes</i>			Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	polska <i>polonaise</i>	niemiecka <i>allemande</i>	inna <i>autre</i>	
polska <i>polonaise</i>	169	1	—	170
niemiecka <i>allemande</i>	1	1	—	2
inna <i>autre</i>	2	—	1	3
ogółem kobiet <i>Total des femmes</i>	172	2	1	175

W tem związków zamiejscowych.

2. Urodzenia — *Naissances*

a) Według płci i pochodzenia
D'après le sexe et la légitimité

Płeć noworodka <i>Sexe des nouveau-nés</i>	urodzenia żywe <i>naissances vivantes</i>					urodz. martwe <i>mort-nés</i>			Ogółem <i>Total</i>
	ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	wtem <i>dont</i>		ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	
				urodz. w zakładach <i>naissances dans les maisons d'accouchement</i>	urodz. wieloracze <i>naissances multiples</i>				
1. Miejskowe — <i>Population domiciliée</i>									
chłopców <i>garçons</i>	165	27	192	51	9	3	2	5	197
dziewcząt <i>filles</i>	167	21	188	46	3	4	—	4	192
ogółem <i>total</i>	332	48	380	97	12	7	2	9	389
2. Zamiejscowe — <i>Population de passage</i>									
chłopców <i>garçons</i>	16	13	29	26	—	3	—	3	32
dziewcząt <i>filles</i>	14	13	27	26	—	3	—	3	30
ogółem <i>total</i>	30	26	56	52	—	6	—	6	62

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców
Nés-vivants selon la profession des parents

Zawód ojca wzgl. matki <i>Profession du père ou de la mère</i>	miejscowe <i>Population domiciliée</i>	zamiejscowe <i>Population de passage</i>	ogółem <i>total</i>
A. Ślubni według zawodu ojca — <i>Enfants légitimes selon la profession du père</i>			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy — <i>Commerçants, industriels, agriculteurs indépendants</i>	32	4	36
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	26	6	32
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	118	5	123
4. Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>	95	7	102
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	2	2	4
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	56	6	62
7. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	1	—	1
8. Bez nieznanego zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	2	—	2
Ogółem — <i>Total</i>	332	30	362

3. Wszystkie urodzenia - *Toutes les naissances*

chłopców <i>garçons</i>	181	40	221	77	9	6	2	8	229
dziewcząt <i>filles</i>	181	34	215	72	3	7	—	7	222
ogółem <i>total</i>	362	74	436	149	12	13	2	15	451

Zgłoszeń spóźnionych: 50 (49 z sierpnia 1930 r., 1 z listopada 1927 r.)
(w tem: 47 miejscowe, 3 zamiejscowe).

B Nieślubni według zajęcia matki — *Enfants illégitimes selon la profession de la mère*

1. Pracownice przemysłowe - <i>Travailleuses d'industrie</i>	21	9	30
2. Służące — <i>Domestiques</i>	12	14	26
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	5	2	7
4. Zawody wolne — <i>Professions libérales</i>	1	—	1
5. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	1	—	1
6. Bez zawodu i nieznanego zawodu - <i>Sans profession et profession inconnue</i> . .	8	1	9

Ogółem — *Total* 48 26 74

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.
Nés-vivants d'après le culte des parents.

Wyznanie ojca <i>Culte du père</i>	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych <i>Culte des mères ayant des enfants légitimes</i>					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych <i>Culte des mères ayant des enfants illégitimes</i>
	rz. - katol. <i>cath. - rom.</i>	ewang. <i>évang.</i>	mojż. <i>mosaïque</i>	inne <i>autres</i>	ogółem <i>total</i>	
1. Urodzenia miejscowe <i>Naissances de la population domiciliée</i>						
rz. - katolickie <i>cath. - romain</i>	325	—	—	—	325	47
ewangelickie <i>évangélique</i>	1	4	—	—	5	1
mojżeszowe <i>mosaïque</i>	—	—	2	—	2	—
inne i nieznanne <i>autre et inconnue</i>	—	—	—	—	—	—
Ogółem — <i>Total</i>	326	4	2	—	332	48

2. Urodzenia wszystkie <i>Toutes les naissances</i>						
rz. - katolickie <i>cath. - romain</i>	351	—	—	—	351	68
ewangelickie <i>évangélique</i>	2	7	—	—	9	6
mojżeszowe <i>mosaïque</i>	—	—	2	—	2	—
inne i nieznanne <i>autre et inconnue</i>	—	—	—	—	—	—
Ogółem — <i>Total</i>	353	7	2	—	362	74

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.
Nés-vivants d'après la nationalité des parents par l'ordre successif de naissance.

Narodowość rodziców <i>Nationalité des parents</i>		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie . . . dzieckiem <i>Ordre successif de naissance</i>														Ogółem — Total	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych <i>Nationalité des mères ayant des enfans illégitimes</i>
ojca <i>du père</i>	matki <i>de la mère</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w		
1. Urodzenia miejscowe <i>Naissances de la popul. domiciliée</i>																	
pol. <i>polon.</i>	pol. <i>polon.</i>	124	78	57	33	14	9	6	3	1	2	—	—	1	—	328	46
pol. <i>polon.</i>	niem. <i>allein.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. <i>allein.</i>	pol. <i>polon.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. <i>allein.</i>	niem. <i>allein.</i>	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
inne i nieznanne <i>autre et inconnue</i>		—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
Ogółem <i>Total</i>		124	80	59	33	14	9	6	3	1	2	—	—	1	—	332	48

2. Urodzenia wszystkie																		
<i>Toutes les naissances</i>																		
pol. <i>polon.</i>	pol. <i>polon.</i>	138	84	58	34	15	9	7	4	2	2	1	—	1	—	355	69	
pol. <i>polon.</i>	niem. <i>alle.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
niem. <i>alle.</i>	pol. <i>polon.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
niem. <i>alle.</i>	niem. <i>alle.</i>	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	
inne i niezn. <i>autre et inconnue</i>		—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	
Ogółem <i>Total</i>		138	88	61	34	15	9	7	4	2	2	1	—	1	—	362	74	

3. Zgony — Décès

a) Według przyczyn śmierci i pici. — D'après la cause du décès et d'après le sexe.

Liczba zgłoszonych niezawisząco liczonego No de la nomenclature internationale nale analogie	Przyczyna śmierci — Cause du décès	1. Zgony miejscowe Décès parmi la population domiciliée								2. Wszystkie zgony. — Tous les décès									
		Ogółem Total			w tem dzieci dont décès des enfants						Ogółem Total			w tem dzieci dont décès des enfants					
		meż.	kob.	raz.	poniżej 1 roku au dessous d'un an				1—5 lat 1—5 ans		meż.	kob.	raz.	poniżej 1 roku au dessous d'un an				1—5 lat 1—5 ans	
		hommes	femmes	ensemble	m. — h. śl. lég.	z. — f. nieśl. illég.	m. — h. śl. lég.	z. — f. nieśl. illég.	m. — h. śl. lég.	z. — f. nieśl. illég.	hommes	femmes	ensemble	m. — h. śl. lég.	z. — f. nieśl. illég.	m. — h. śl. lég.	z. — f. nieśl. illég.	m. — h. śl. lég.	z. — f. nieśl. illég.
1	Dur brzuszny — <i>Fièvre typhoïde</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
2	Dur osutkowy — <i>Typhus éxanthématique</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Zimnica — <i>Fièvre paludéenne</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Ospa — <i>Variole</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Odra — <i>Rougeole</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Płonica — <i>Scarlatine</i>	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—
7	Krzusiec — <i>Coqueluche</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Błonica i dławiec — <i>Diphtérie et croup</i>	2	2	4	—	—	—	—	1	—	2	2	4	—	—	—	—	1	—
9	Grypa — <i>Grippe</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Cholera azjatycka — <i>Choléra asiatique</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Cholera swojska — <i>Choléra nostras</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12a	Czerwotka — <i>Dysenterie</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12b	Inne choroby nagminne — <i>Autres maladies épidémiques</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
13	Gruźlica narządu oddechowego — <i>Tuberculose pulmonaire</i>	11	20	31	—	—	—	—	—	—	14	22	36	—	—	—	—	—	—
14	Gruźlica opon mózgowych — <i>Tuberculose des méninges</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—
15	Gruźlica innych narządów — <i>Autres tuberculoses</i>	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	—	—	—	1	—
16	Rak i inne nowotwory złośliwe — <i>Cancer et autres tumeurs malignes</i>	4	10	14	—	—	—	—	—	—	5	12	17	—	—	—	—	—	—
17	Zapalenie opon mózgowych — <i>Méningite</i>	1	2	3	—	—	1	1	—	—	2	2	4	—	—	1	1	—	—
18	Udar i rozmięczenie mózgu — <i>Hémorragie cérébrale</i>	5	6	11	—	—	—	—	—	—	5	6	11	—	—	—	—	—	—
19	Choroby serca — <i>Maladies du cœur</i>	10	10	20	—	—	—	—	—	—	12	15	27	—	—	—	—	—	—
20	Ostry nieżyt oskrzeli — <i>Bronchite aiguë</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
21	Przewlekły nieżyt oskrzeli — <i>Bronchite chronique</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Zapalenie płuc — <i>Pneumonie</i>	9	6	15	1	—	2	—	2	1	12	6	18	—	—	2	—	2	1
23	Inne choroby narządów oddechowych — <i>Autres affections de l'appareil respiratoire</i>	4	2	6	—	—	—	—	—	—	4	3	7	—	—	—	—	—	—
24	Choroby żołądka z wył. raka — <i>Affect. de l'estomac à l'exclusion du cancer</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
25	Nieżyt kiszek i żołądka — <i>Diarrhée et entérite</i>	15	14	29	7	5	10	1	—	1	15	18	33	7	5	11	3	—	1
26	Zapalenie ślepej кишки — <i>Appendicite</i>	4	1	5	—	—	—	—	—	—	6	2	8	—	—	—	—	—	—
27	Przepuklina i wygięcie jelit — <i>Hernie, obstructions intestinales</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Marskość wątroby — <i>Cirrhose du foie</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
29	Zapalenie nerek — <i>Néphrite aiguë et maladie de Bright</i>	2	2	4	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—
30	Guzzy nierakowe i inne choroby narząd. płc. u kobiet — <i>Tumeurs non cancéreuses et autres affections des organes génitaux de la femme</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Zakażenie połogowe — <i>Septicémie puerpérale</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Inne choroby ciąży i porodu — <i>Autres cas puerpéraux de la grossesse et de l'accouchement</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
33	Wąłłość wrodzona i wady rozwoju — <i>Débilité congénitale et vices de conformation</i>	13	4	17	11	2	3	1	—	—	14	5	19	12	2	3	2	—	—
34	Uwiąd starczy — <i>Sénilité</i>	6	8	14	—	—	—	—	—	—	6	8	14	—	—	—	—	—	—
35	Śmierć gwałtowna: — <i>Mort violente</i> :	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) przypadkowa — <i>accident</i>	2	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
	b) zabójstwo — <i>homicide</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
36	Samobójstwo — <i>Suicide</i>	3	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—
37	Choroby wyżej niewyszczególnione — <i>Autres maladies non spécifiées ci dessus</i>	16	13	29	4	1	2	2	3	1	24	24	48	4	2	3	2	3	1
38	Choroba niewiadoma albo źle określona — <i>Maladie inconnue ou mal définie</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Ogółem — Total		113	102	215	23	8	18	5	6	3	141	132	273	25	9	20	8	8	3

Zgłoszeń spóźnionych:

13. (11 z sierpnia 1930 r.
2 z czerwca 1930 r.)

Zgłoszeń spóźnionych:

15. (12 z sierpnia 1930
2 z czerwca 1930
1 z marca 1930).

b) Zgony dzieci nieślubnych poniżej 1 roku życia
według zajęcia matki

*Décès des enfants illégitimes ayant moins d'un an selon
la profession de la mère*

Zajęcie matki <i>Profession de la mère</i>	Miejsc. <i>Population domiciliée</i>	Zamiejsc. <i>Population de passage</i>	Ogółem <i>Total</i>
1. Pracownice przemysłowe — <i>Travailleuses d'industrie</i>	4	—	4
2. Służące — <i>Domestiques</i>	5	2	7
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	1	1	2
4. Zawody wolne — <i>Professions libérales</i> . . .	—	—	—
5. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	—	—	—
6. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>	3	1	4
Ogółem — <i>Total</i> .	13	4	17

c) Zmarli w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego

Décédés au-dessus de 15 ans d'après l'état civil

	wolni <i>célibataires</i>	małżonkowie <i>maries et mariées</i>	owdowiali <i>veufs et veuves</i>	rozwiędzeni <i>divorcés et divorcées</i>	stanu niezn. <i>état civil inconnu</i>	Ogółem <i>Total</i>
1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	14	44	4	—	2	64
kobiety — <i>femmes</i>	24	26	24	—	—	74
Ogółem — <i>Total</i>	38	70	28	—	2	138
2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	23	54	6	—	2	85
kobiety — <i>femmes</i>	30	39	27	—	—	96
Ogółem — <i>Total</i>	53	93	33	—	2	181

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

- Zmarło miejscowych: 208 Polaków, 4 Niemców,
Décès parmi la population domiciliée Polonais, Allemands
3 innych i nieznanych narodowości
autre nationalité et de nationalité inconnue.
- Zmarło wogółem: 256 Polaków, 13 Niemców, 4 innych i nieznaną narodowość
Total des décès, Polonais, Allemands, autre nationalité et de nationalité inconnue.

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców)

*Décès avec répartition par âge, par profession et par culte.
(Personnes au-dessus de 15 ans selon la profession des parents).*

Wiek lat <i>Age - ans</i>	1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>												2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>														
	Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>								Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>										
	rz. katol. — <i>cath.-romain</i>	ewang. — <i>évangélique</i>	moż. — <i>mosaïque</i>	inne i nieznan. — <i>autre et inconnu</i>	Samod. handl., przem. i rolnicy <i>Commerçants, industriels agriculteurs indépendants</i>	Urzednicy prywatni — <i>Employés</i>	Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>	Zawody umysłowe wolne <i>Professions libérales</i>	Urzednicy publiczni <i>Fonctionnaires publics</i>	Inne zawody — <i>Autres professions</i>	Bez zawodu i nieznan. zaw. <i>Sans profession et profession inconnue</i>	Ogółem — <i>Total</i>	rz. katol. — <i>cath.-romain</i>	ewang. — <i>évangélique</i>	moż. — <i>mosaïque</i>	inne i nieznan. — <i>autre et inconnu</i>	Samod. handl., przem. i rolnicy <i>Commerçants, industriels agriculteurs indépendants</i>	Urzednicy prywatni — <i>Employés</i>	Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>	Zawody umysłowe wolne <i>Professions libérales</i>	Urzednicy publiczni <i>Fonctionnaires publics</i>	Inne zawody — <i>Autres professions</i>	Bez zawodu i nieznan. zaw. <i>Sans profession et profession inconnue</i>	Ogółem — <i>Total</i>	
Do 5	59	3	1	1	1	4	23	20	1	9	1	4	63	68	4	1	1	1	1	5	26	25	1	9	1	5	73
6—10	8	—	1	—	—	2	3	3	—	2	—	—	10	12	—	1	—	1	2	3	5	—	3	—	—	—	14
11—15	4	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	4	5	—	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	5
16—20	9	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—	7	10	13	1	—	1	—	1	1	2	—	—	—	—	11	15
21—30	14	—	—	—	—	3	3	6	—	1	—	1	14	24	3	—	—	—	4	5	8	—	1	—	—	9	27
31—40	20	—	—	1	—	3	5	2	—	2	1	8	21	26	1	—	1	1	4	5	2	—	4	1	11	28	
41—50	11	—	—	—	—	2	—	1	1	1	1	5	11	18	3	—	—	2	2	1	1	1	2	2	10	21	
51—60	18	—	1	2	1	3	4	3	1	1	—	8	21	21	2	1	2	2	3	4	3	1	1	—	12	26	
61—70	27	—	—	—	4	3	2	4	—	—	—	14	27	29	—	—	—	5	3	2	4	—	—	—	15	29	
ponad 70 <i>au dessus de 70</i>	32	2	—	—	1	1	3	5	—	5	—	19	34	33	2	—	—	1	1	3	6	—	5	—	19	35	
Ogółem <i>Total</i>	202	5	3	5	8	23	46	45	3	21	3	66	215	249	16	3	5	15	26	52	56	3	25	4	92	273	

Przyrost naturalny ogólny 163, miejscowy 165. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 1,92; zgonów 1,08; małżeństw 0,89, ubytku napływowego 0,85, ogólnego ubytku ludności miejscowej 0,05.

II. Zmiany miejsca zamieszkania — *Changements de domicile*

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania — *Déménagements hors de la ville de Poznań*

Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się
Nombre et état de famille des personnes qui ont déménagé

	Ogółem — <i>Total</i>			Stan rodzinny — <i>Etat de famille</i>					
	m. <i>h</i>	k. <i>f</i>	razem <i>ensemble</i>	Rodziny — <i>Familles</i>				Osoby samotne <i>Personnes solitaires</i>	
				głowy <i>chefs</i>		członkowie <i>membres</i>			
	m. <i>h</i>	k. <i>f</i>		m. <i>h</i>	k. <i>f</i>	m. <i>h</i>	k. <i>f</i>	m. <i>h</i>	k. <i>f</i>
Przyptyw <i>Affluence</i>	833	948	1781	82	51	82	179	669	718
Odptyw <i>Ecoulement</i>	992	965	1957	91	36	80	165	821	764
Różnica <i>Différence</i>	-159	-17	-176	-9	-15	+2	+14	-152	-46

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki
(Dokąd wzgl. skąd?)

Lieu de déménagement et d'emménagement
(Où resp. a'où?)

	Woj. Poznańskie <i>Dép. de Poznań</i>	Woj. Pomorskie i G. Śląsk <i>Dép. de Pomorze et La Haute Silésie</i>	Woj. centralne i wschod. <i>Dép. du centre et de l'est</i>	Wojew. południowe i Śl. Cieszyński <i>Dép. du sud et Silésie de Cieszyn</i>	Zagranica <i>L'étranger</i>	Wędrowni i podróż <i>Migration et voyage</i>	Niewiadomo <i>Inconnu</i>
Przyptyw <i>Affluence</i>	1309	113	214	50	74	1	20
Odptyw <i>Ecoulement</i>	1316	215	219	81	98	—	28
Różnica <i>Différence</i>	-7	-102	-5	-31	-24	+1	-8

3. Wyznanie przeprowadzających się
Culte des personnes qui ont déménagé

	rz. kat <i>cath-romain</i>		ewang. <i>évangé-lique</i>		moż. <i>mosaïque</i>		inni i niez. <i>autre et inconnu</i>		Ogółem <i>Total</i>
	1	2	1	2	1	2	1	2	
Przyptyw <i>Affluence</i>	1657	61	84	5	26	2	14	6	1781
Odptyw <i>Ecoulement</i>	1871	93	62	4	17	1	7	—	1957
Różnica <i>Différence</i>	-214	-32	+22	+1	+9	+1	+7	+6	-176

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się
Profession des personnes qui ont déménagé

I Mężczyźni — <i>Hommes</i>		Przyptyw <i>Affluence</i>	Odptyw <i>Ecoulement</i>	Różnica <i>Différence</i>
1. Samodź przemysłowcy, handlowcy i rolnicy — <i>Industriels, commerçants, agriculteurs indépendants</i>		46	45	—
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>		114	149	-35
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>		273	310	-37
4. Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>		68	95	-27
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>		13	28	-15
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>		60	93	-33
7. Wojskowi — <i>Militaires</i>		19	8	+11
8. Inne zawody — <i>Autres professions</i>		32	41	-9
9. Bez zawodu i niez. zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>		208	222	-14
Ogółem — <i>Total</i>		833	992	-159
II. Kobiety — <i>Femmes</i>				
1. Robotnice itp. — <i>Ouvrières etc.</i>		29	34	-5
2. Służące — <i>Domestiques</i>		360	403	-43
3. Urzędniczki prywatne — <i>Employées</i>		42	64	-22
4. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>		—	6	-6
5. Urzędniczki publiczne — <i>Fonctionnaires publiques</i>		17	17	—
6. Inne zawody — <i>Autres professions</i>		89	94	-5
7. Bez zawodu i niez. zawodu — <i>Sans profession et profession inconnue</i>		411	347	+64
Ogółem — <i>Total</i>		948	965	-17

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania — *Déménagements à l'intérieur de la ville de Poznań*

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta — *Déménagements d'après les quartiers de la ville*

Przeprowadzono się <i>Nombre des personnes qui ont déménagé</i>	na lub do — <i>à</i>													Ogółem <i>Total</i>
	Prawy brzeg <i>Warty</i>	Centrum	Wilda	Jeżyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębiec	Winlary	Naramowice dom	
Z de prawego brzegu Warty	53	79	18	10	16	—	11	6	—	8	—	—	—	201
„ „ Centrum	75	757	125	180	130	21	11	1	1	5	8	22	—	1336
„ „ Wildy	10	79	114	44	44	—	1	—	5	1	6	—	—	306
„ „ Jeżyce i Sołacza	29	148	41	291	80	17	1	—	3	1	6	32	—	649
„ „ św. Łazarza	14	125	48	89	180	52	3	—	—	1	9	17	—	588
„ „ Górczyna	1	19	12	9	13	34	2	—	—	—	—	—	—	90
„ „ Głównej	2	5	1	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	13
„ „ Komandorji	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	5
„ „ Rataj	3	5	—	1	7	—	1	—	—	—	—	1	—	18
„ „ Starołęki Małej	—	4	—	—	5	—	1	—	1	—	—	—	—	11
„ „ Dębca	—	5	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	12
„ „ Winliar	2	12	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	17
„ „ Naramowic dom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem — <i>Total</i>	189	1238	362	628	483	125	32	8	10	17	29	75	—	3196

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

Etat de famille des personnes qui ont déménagé.

	Ogółem Total
Ogółem — Total	3196
Płeć: Sexe: mężczyzn — hommes	1402
kobiet — femmes	1794
Razem — Ensemble	3196
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzna Etat de famille: chef de famille homme	314
głowa rodziny kobieta chef de famille femme	36
Członkowie rodziny: — Membres de famille:	
mężczyzn — hommes	183
kobiet — femmes	528
Samotni: — Personnes solitaires:	
mężczyzn — hommes	905
kobiet — femmes	1230

3. Zajęcie przeprowadzających się.

Profession des personnes qui ont déménagé.

	Ogółem Total
I. Mężczyźni — Hommes	
1 Samodzielni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy Industriels, commerçants, agriculteurs indépendans	72
2. Urzędnicy prywatni — Employés	308
3. Rzemieślnicy (czeladź) — Artisans	438
4. Robotnicy i p. — Ouvriers etc.	172
5. Zawody umysłowe wolne — Professions libérales	7
6. Urzędnicy publiczni — Fonctionnaires publics	82
7. Wojskowi — Militaires	21
8. Inne zawody — Autres professions	34
9. Bez zawodu i niezn. zawodu — Sans profession et profession inconnue	268
Ogółem — Total	1402
II. Kobiety — Femmes	
1. Robotnice i p. — Ouvrières etc.	111
2. Służące — Domestiques	609
3. Urzędniczeki prywatne — Fonctionnaires privées	152
4. Zawody umysłowe wolne — Professions libérales	1
5. Urzędniczeki publiczne — Fonctionnaires publiques	12
6. Inne zawody — Autres professions	194
7. Bez zawodu i niezn. zawodu — Sans profession et profession inconnue	715
Ogółem — Total	1794

III. Zdrowość — Santé publique

1. Przypływ w Szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Inscriptions des malades dans l'Hôpital Municipal d'après l'âge et la maladie.

Wiek lat. — Age ans												Ogółem Total
0,1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej	Nie po- dano	
11	3	4	4	64	173	84	50	34	20	6	8	461

W tem przypadków: (Dont cas de.) chorób zakaźnych (*maladies infectieuses*) 13 — chorób oczu i uszu (*affect. des organes de la vision et affect. de l'oreille*) —, zachorzeń wewnętrznych (*maladies internes*) 80 chorób płucnych (*affect. de l'appareil respiratoire*) 43, reumatyzmu (*rhumatisme*) 1, chorób żołądka i jelit (*affect. de l'appareil digestif*) — zachorzeń położowych (*accouchements*) —, chorób serca (*maladies du coeur*) — uwiązdu starczego (*sénilité*) —, chorób nerwowych i chorób umysłowych (*affect. du système nerveux et maladies mentales*) 31, świerzby (*gale*) — chorób skórnych (*affect. de la peau - dermatologie*) 45, chorób płciowych (*maladies sexuelles*) 73, do obserwacji (*observation*) 10 do opieki (*soins*) —, zatrucia (*empoisonnements*) 1, obrażenia (*lésions*) 150, chorób dziecięcych (*maladies d'enfants*) 13

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Mouvement des malades dans les hôpitaux et autres institutions similaires.

Zakłady Établissements	W początku miesiąca Au commencement du mois	Przypływ Inscriptions w miesiącu au cours du mois	Odplyw Radiations	+	W końcu miesiąca A la fin du mois	W odpł. jest zmarłych Nombre décédés parmi les personnes rayées
Przytuł. dla starc. Grobla 26 Asile pour les vieillards	127	5	4	+1	128	1
Szpital miejski: Hôpital Municipal:						
I. St. chorób zewn. Chirurgie	103	159	154	+5	103	12
II. St. chorób wewn. Maladies internes	128	97	98	-1	127	8
III. St. chorób wener. i skórnych Maladies vénériennes et affect. de la peau	107	117	110	+7	114	—
IV. St. dziecięca Maladies d'enfants	31	17	24	-7	24	10
V. St. dla umysłowo chorych Maladies mentales	15	31	26	+5	20	—
VI. St. płucno-chorych Maladies de l'appareil respiratoire	72	40	42	-2	70	14
razem — ensemble	456	461	454	+7	463	44
Szpital djakonisek	194	192	206	-14	180	15
„ żydowski	4	17	14	+ 3	7	1
„ SS. Miłosierdzia	211	257	255	+ 2	213	22
Zakład św. Józefa	150	185	172	+13	163	15
Sanatorium SS. Elżbietanek	71	93	90	+ 3	74	5

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.
Service Municipal de Désinfection.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie . . . 8
Désinfections effectuées dans l'établissement
poza zakładem . . 237   razem 245
hors de l'établissement   ensemble

Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

<i>Nombre de désinfections effectuées après les maladies suivantes</i>		<i>fois</i>	
Żarnice — <i>Rougeole</i>	—	razy	
Płonica — <i>Scarlatine</i>	112	„	
Ospa — <i>Variole</i>	—	„	
Błonica i dławiec — <i>Diphthérie</i>	27	„	
Zakażenie połogowe — <i>Septicémie puerpérale</i>	—	„	
Dur brzuszny — <i>Fièvre typhoïde</i>	8	„	
Dur inny — „ <i>autre que typhoïde</i>	—	„	
Gruźlica — <i>Tuberculose</i>	67	„	
Czerwonka — <i>Dysenterie</i>	3	„	
Inne choroby — <i>Autres maladies</i>	28	„	
Robactwo — <i>Phthiriasis</i>	—	„	
Świerzb — <i>Gale</i>	—	„	
Dezynfekcji rzeczy — <i>Désinfection des choses</i>	—	„	

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.
Maladies infectieuses déclarées.

Rodzaj choroby <i>Nature de maladie</i>	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Stare Miasto p. p. brz. Warty	III. Włda	IV. Jeżyce i Solacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Ogółem <i>Total</i>
Błonica i dławiec <i>Diphthérie</i>	9	3	13	10	7	1	1 ¹⁾	44
Płonica — <i>Scarlatine</i>	37	3	34	31	16	15	1 ²⁾	137
Żarnice — <i>Rougeole</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny — <i>Fièvre typhoïde</i>	2	—	—	1	1	—	1 ³⁾	5
Dur plamisty — <i>Typhus exanthématique</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Zakażenie połogowe — <i>Septicémie puerpérale</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Jaglica — <i>Trachome</i>	7	—	2	—	2	1	1 ⁴⁾	13
Gruźl. płuc — <i>Tuberculose pulmonaire</i>	18	2	5	10	6	—	3 ⁵⁾	45
Czerwonka — <i>Dysenterie</i>	—	—	1	2	—	—	—	3
Inne choroby — <i>Autres maladies</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem <i>Total</i>	73	8	55	54	32	18	7	247

1) Winiary, 2) Starołęka Mała, 3) Dębiec, 4) Starołęka Mała, 5) 1 Starołęka Mała, 1 Winiary, 1 Dębiec.

IV. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe. — *Immeubles: logement.*

1. Zmiany własności. — *Mutations de la propriété immobilière.*

Ilość kontraktów <i>Nombre de contrats</i>		Realność zmieniła właściciela w ostatnich 3 latach <i>L'immeuble a changé le propriétaire au cours de 3 dernières années</i>			Nabywcy — <i>Acquéreurs</i>			
ogółem <i>total</i>	odmownych <i>refus</i>	1 raz <i>1 fois</i>	2 razy <i>2 fois</i>	3 i w. razy <i>3 fois et plus</i>	z Poznania <i>de Poznań</i>	z woj. zachod. <i>de departem. de l'ouest</i>	z reszty Polski <i>des autres provinces de la Pologne</i>	inni <i>autres</i>
56	—	45	11	—	53	3	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 2 z rąk polskich 53, z rąk żydowskich 1.

2. Budownictwo (Budowle ukończone.)
Industrie du bâtiment. (Constructions finies)

Nowe budowle <i>Constructions nouvelles</i>	Przybyło nowych <i>Accroissement du nombre des bâtiments nouveaux</i>					Przebudowy i rozbudowy <i>Reconstructions</i>	Rozbiórki <i>Démolitions</i>	Ogółem budowli <i>Total des constructions</i>	Stworzono nowych <i>Nouvellement construit</i>		
	budynków głównych dla celów <i>bâtiments principaux destinés</i>		ulicyn dla celów <i>annexes destinées</i>		innych budynków <i>autres bâtiments</i>				mieszkań <i>logement</i>	ubikacji mieszkaniowych ogółem <i>pièces destinées à l'habit. total</i>	lokali handlowych i przemysłowych <i>locaux industriels et commerciaux</i>
	mieszka- niowych <i>à l'habi- tation</i>	innych <i>autres</i>	mieszka- niowych <i>à l'habi- tation</i>	innych <i>autres</i>							
29	19	2	3	3	2	8	—	37	95	267	6

Wniosków budowlanych wpłynęło 148, zezwoleń udzielono 124.

	1 izbie <i>1 pièce</i>	2	Mieszkanie o pokojach — <i>Logements à pièces</i>	4	5	6 i w. <i>et plus</i>	ogółem <i>total</i>	Lokale handlowe i przemysłowe. — <i>Locaux industriels et commerciaux</i>
Powstało <i>Augmentation</i>	6	39	33	12	2	4	96	8
Ubyło <i>Reduction</i>	—	—	—	1	—	—	1	2
Różnica + — <i>Différence</i>	+6	+39	+33	+ 11	+2	+4	+95	+6

V. Zamożność i ubóstwo.

Aisance et indigence.

1 Bank miasta Poznania.
Banque Municipale.

	Ilość depozentów <i>Nombre de déposants</i>	Suma depozytów zł <i>Montant des dépôts</i>
Stan oszczędności i depozytów w początku miesiąca <i>Situation des épargnes et des dépôts au commencement du mois</i>	21 227	21 822 933,97
Przyptyw <i>Versements</i>	550	2 223 945,61
Odptyw <i>Payements</i>	300	2 404 859,13
Stan w końcu miesiąca <i>Situation à la fin du mois</i>	21 477	21 642 020,45

2. Lombard miejski.

Mont - de - piété municipal

	Liczba zastawów. - <i>Nom-bre des gages</i>	Suma pożyczek zł. - <i>Montant des prêts zł</i>	Pozycienna pożyczka zł. — <i>Montant moyen d'un prêt</i>
Zasób na początku miesiąca <i>Fonds au commencement du mois</i>	12556	804294	64,05
W ciągu miesiąca złożone <i>gages déposés en vente</i>	2902	115567	39,82
<i>Au cours du mois</i> wykupione <i>gages retirés</i>	3097	109882	35,44
Sprzedane publicznie <i>Vendus aux enchères</i>	—	—	—
W końcu miesiąca <i>A la fin du mois</i>	12 361	809979	65,52

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami *Bureau Municipal de bienfaisance.*

	Stan w początku mie- siąca - <i>Situation au commenc. du mois</i>	Przybyły <i>Inscriptions</i>	Odbyły <i>Radiations</i>	+	Stan w końcu mie- siąca. — <i>Situation à la fin du mois</i>	W odliczeniu jest zmarłych. - <i>Nombre des décédés parmi les personnes vivées</i>
1. Ubodzy w opiece ob- wodowej. - <i>Pauvres secourus.</i>	4503	64	40	+24	4527	12
2. Dzieci w miejskiej opiece - <i>Enfants en tutelle municipale</i>	402	102	66	+36	438	11
a) w 1 ym roku życia <i>au-dessous d'un an</i>						
b) od 1--2 roku życia <i>de 1-2 ans</i>	317	35	23	+ 2	329	1

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych na Zawadach osobom 3207, w tem 2584 mężczyzn, 514 kobiet, 109 dzieci.

VI. Praca. — Travail

1 Taryfy robotnicze. (Płaca godzinowa)
Tarifs d'ouvriers. (Salaire par heure.)

Kategorie robotników <i>Catégories d'ouvriers</i>	Przemysł i handel. <i>Industrie et commerce</i>	Metallurgia <i>Metallurgie</i>	Przemysł budowlany. <i>Industrie de la construction</i>	Robotnicy <i>Ouvriers municipaux</i>
	gr	gr	gr	inni <i>autres</i>
Rzemieślnicy do 2 lat po wyuczeniu <i>Artisans jusqu'à 2 ans après la terminaison de l'apprentissage</i>	84	84	165-180	117 114
" 2-4 " "	100	100	.	128 126
" 2-4 " "żonaci <i>mariés</i>	117	117	.	153 148
" ponad 4 <i>au-dessus de</i> " "	117	117	.	153 148
Robotnicy przyuczeni <i>Ouvriers qualifiés</i>	86	89	180 ¹⁾	117 117
Robotnicy 16—18 lat <i>Ouvriers âgés de 16 à 18 ans</i>	42	42	.	.
" " 18—21 "	69	69	65—75	78 78
" ponad 21 lat samotni <i>célibataires au-dessus de 21 ans</i>	84	81	90—100	111 111
" ponad 21 lat żonaci <i>mariés au-dessus de 21 ans</i>	84	84	.	111 111
Robotnice 16—18 lat <i>Ouvrières âgées de 16 à 18 ans</i>	38	38	.	.
" " 18—21 "	49	49	.	56 56
" ponad 21 lat <i>au-dessus de 21 ans</i>	56	56	.	71 71

Uwagi: U robotników w „przemysle budowlanym” płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. Do drugiej kategorii pracy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni, oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydajność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej

¹⁾ robotnik zawodowy.

2. Pośrednictwo pracy.
Placement officiel.

	Wolne miejsca <i>Offres d'emploi</i>			Podaż pracy <i>Démarches d'emploi</i>			Umieszczono <i>Placements</i>			Cofnięto <i>Radiations</i>	Pozostaje <i>Il reste</i>	
	m. b.	k. f.	raz. ensemble	m. b.	k. f.	raz. ensemble	m. b.	k. f.	raz. ensemble		mięjsc — places	pracowników travailleurs
Przem. Metalowy — <i>Industrie des métaux</i> . . .	13	—	13	773	—	773	13	—	13	-123	—	637
Przem. budowlany — <i>Industrie de la construction</i> . . .	69	—	69	679	—	679	67	—	67	1,57	1	555
Przem. drzewny — <i>Industrie du bois</i> . . .	10	—	10	222	—	222	9	—	9	-,21	1	102
Przem. skórzany — <i>Industrie des peaux et des cuirs</i> . . .	9	—	9	98	4	102	9	—	9	-,10	—	83
Przem. papier druk. — <i>Industrie du papier et polygraphique</i> . . .	2	3	5	95	13	108	2	3	5	-,13	—	90
Przemysł spożywczy — <i>Industrie alimentaire</i> . . .	3	—	3	116	—	116	3	—	3	-,17	—	96
Przem. konfekcyjny — <i>Industrie de la confection</i> . . .	—	—	—	68	43	111	—	—	—	-,23	—	88
Inny — <i>Autres</i> . . .	—	—	—	9	—	9	—	—	—	-,3	—	6
Robotnicy niekwalifikow. — <i>Ouvriers non qualifiés</i> . . .	211	25	236	1072	690	1762	211	25	236	-,253	—	1273
Służ. domowa — <i>Domestiques</i> . . .	—	58	58	—	130	130	—	58	58	-,10	—	62
Służ. folwarcza — <i>Ouvriers des fermes</i> . . .	101	69	170	118	56	174	101	56	157	3,10	10	7
Służ. sezonowa — <i>Ouvriers saisonniers</i> . . .	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	30	—
Pracownicy komun. — <i>Fonctionnaires des communications</i> . . .	—	—	—	84	—	84	—	—	—	-,8	—	76
Biuraliści — <i>Personnel de bureau</i> . . .	—	—	—	281	234	515	—	—	—	-,63	—	452
Subjekci handl. — <i>Commis de magasin</i> . . .	—	—	—	326	111	437	—	—	—	-,62	—	375
Inni umysłowi — <i>Autres travailleurs intellectuels</i> . . .	1	—	1	231	65	296	1	—	1	-,30	—	265
Prak. term. — <i>Stagiaires et apprentis</i> . . .	2	—	2	3	1	4	—	—	—	-,1	2	3
Inni — <i>Autres</i> . . .	10	—	10	46	—	46	10	—	10	-,2	—	34
Ogółem - Total	431	185	61	4221	1347	5568	426	142	568	4,706	44	4294
W tem z poprzedniego miesiąca —												
Dont du mois précédent . . .	3	—	3	292	926	1218	—	—	—	—	—	—

VII. Aprobizacja mięsna.

Approvisionnement en viande.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

Abattoir municipal et Marché aux bestiaux municipal.

1) Spęd i ubój.

Introduction et abatement.

	wołów <i>boeufs</i>	stadników <i>taureaux</i>	krów <i>vaches</i>	świń <i>porcs</i>	cieląt <i>veau</i>	owiec <i>brebis</i>	kóz <i>chèvres</i>	prosiąt <i>cochons de lait</i>	koni <i>chevaux</i>	Ogółem <i>Total</i>
spędzono <i>Nombre de pièces introduites</i> . . .	349	545	2157	13174	3313	2067	—	—	—	21605
ubito <i>Nombre de pièces abattues</i>	225	440	690	9658	3085	2010	726	2	36	16872

2) Targowisko.

Marché aux bestiaux municipal.

	wołów <i>boeufs</i>	stadników <i>taureaux</i>	krów <i>vaches</i>	świń <i>porcs</i>	cieląt <i>veau</i>	owiec <i>brebis</i>	kóz <i>chèvres</i>	prosiąt <i>cochons de lait</i>	Ogółem <i>Total</i>
Nadeszło <i>Arrivé</i>									
koleją żelazną — <i>par le chemin de fer</i>	167	356	1032	5820	1345	1561	—	—	10 281
drogą kołową — <i>par les routes</i> . . .	182	189	1125	7384	1968	506	—	—	11 324
Wysłano <i>Expédié</i>									
koleją żelazną — <i>par le chemin de fer</i>	148	140	1517	3656	43	—	—	—	5 504
drogą kołową — <i>par les routes</i> . . .	—	—	—	—	275	120	—	—	395
do rzeźni — <i>à l'abattoir</i>	201	405	640	9518	2995	1947	—	—	15 706

3) Ruch na torze łącznikowym.

Mouvement sur la voie d'embranchement.

	wołów <i>boeufs</i>	stadników <i>taureaux</i>	krów <i>vaches</i>	świń <i>porcs</i>	cieląt <i>veau</i>	owiec <i>brebis</i>	kóz <i>chèvres</i>	koni <i>chevaux</i>	prosiąt <i>cochons de lait</i>	Ogółem <i>total</i>	W wozach o 1 2 piętrach En wagons de 1 2 étages
Nadeszło <i>Arrivé</i>	184	386	1046	5911	1414	1624	—	—	—	10565	285 28

U w a g a : Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania

Wysłano 9 wagonów mierzwy z Rzeźni Miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

Prix des articles de première nécessité.

1. Najczęstsze ceny detaliczne,

Prix de détail les plus fréquents.

	Waga lub miara <i>Poids ou mesure</i>	1. tydzień <i>1 semaine</i> zł gr.	2 tydzień <i>2. semaine</i> zł. gr.	3. tydzień <i>3. semaine</i> zł. gr.	4 tydzień <i>4. semaine</i> zł gr.	U w a g i <i>Notes</i>
1. Chleb żytni — <i>Pain de seigle</i>	1 kg.	42	42	40	38	} z przemiału 70%
2. Chleb pszenny — <i>Pain de froment</i>	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
3. Mąka pszenna — <i>Farine de froment</i>	„	80	80	70	70	
4. Mąka żytnia — <i>Farine de seigle</i>	„	40	40	36	36	} z przemiału 70%
5. Kasza jęczmienna — <i>Gruau d'orge</i>	„	60	60	50	50	
6. Groch polny — <i>Pois</i>	„	60	60	60	60	
7. Fasola — <i>Haricots</i>	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
8. Cukier — <i>Sucre</i>	„	1,56	1,56	1,56	1,56	
9. Mleko niezbierane — <i>Lait non écrémé</i>	1 l.	34	34	34	34	
10. Jaja — <i>Oeufs</i>	1 szt. — p.	17	18	18	20	
11. Ser biały — <i>Fromage blanc</i>	1 kg.	1,20	1,20	1,20	1,20	
12. Mięso wołowe z k. — <i>Viande de boeuf</i>	„	3,20	3,20	3,20	3,20	
13. Cielęcina z k. — <i>Viande de veau</i>	„	3 00	3,00	3,00	3,00	
14. Wieprzowina od brz. — <i>Viande de porc</i>	„	2,80	2,80	2,80	2,80	
15. Stonina świeża — <i>Lard frais</i>	„	2,80	2,80	2 80	2,80	
16. Olej rzepakowy — <i>Huile de colza</i>	1 l.	3,20	3,20	3 20	3,20	
17. Masło niesolone — <i>Beurre frais</i>	1 kg	5,60	5,60	5,6	5,60	
18. Smalec wieprzowy — <i>Saindoux</i>	„	4,00	4,00	4,00	4,00	
19. Ziemniaki — <i>Pommes de terre</i>	„	1,0	1,00	1,00	1,00	
20. Sól biała — <i>Sel blanc</i>	„	36	36	36	36	
21. Kapusta kwaszona — <i>Choucroute</i>	„	50	50	50	50	
22. Marchew — <i>Carottes</i>	„	40	40	40	40	
23. Kawa palona naturalna — <i>Café torréfié</i>	„	10,00	10,00	10,00	10,00	
24. Kawa zbożowa w p. — <i>Café de bié</i>	„	1,20	1,20	1,20	1,20	
25. Węgiel kamienny — <i>Charbon Houille</i>	50 kg.	3,80	3,80	3,80	3,80	
26. Nafta — <i>Pétrole</i>	1 l.	65	65	65	65	
27. Mydło do prania — <i>Savon ordinaire</i>	1 kg.	2,40	2,40	2,40	2,40	
28. Gaz — <i>Gaz</i>	1 cbm.	30	30	30	30	
29. Elektryczność — <i>Electricité</i>	1 kwg.	60	60	60	60	
30. Przejazd tramwajem — <i>Tramway</i>	—	25	25	25	25	
31. Numer gazety — <i>Journal</i>	—	20	20	20	20	
32. Strzyżenie głowy — <i>Coupe des cheveux</i>	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
33. Bilet do teatru ludowego lub kina — <i>Billet de théâtre et de cinéma</i>	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
34. Drzewo rąbane — <i>Bois fendu</i>	1 mtrp.	29,00	29,00	29,00	29,00	
35. Cebula — <i>Oignons</i>	1 kg.	30	30	30	30	
36. Gęś — <i>Oie</i>		n i e n o t o w a n o				
37. Karpie — <i>Carpes</i>	„	5,00 do 5,60	5,00 do 5,60	5,00 do 5,60	5,00 do 5,60	

2. Ceny hurtowe — Prix de gros

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg. przy zwierzętach wagł żywej.)

(Dans la dernière semaine du mois. Animaux par 100 kg du poids vif)

Pszenica — Froment	0,00 zł
Żyto — Seigle	19,50 „
Jęczmień — Orge	23,50 „
Owies — Avoine	20,00 „
Proso — Millet	65,00 „
Tatarka — Blé sarrasin	34,00 „
Wełna krajowa — Laine de Pologne	nie notowano
Len — Lin	85,00 „
Konopie — Chanvre	80,00 „
Swinie — Porcs	158,00—190,00 zł
Woły — Boeufs	90,00 136,00 „
Cielęta — Veaux	104,00—170,00 „
Owce — Brebis	100,00—152,00 „
Kozy — Chèvres	nie notowano
	manque de cotes

3. Wskaźniki drożyżniane.

Nombres indices des prix

Budżet rodzinny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

Coût de la vie d'une famille ouvrière de 4 personnes. D'après les schémas de Calwer et de la Commission des salaires: hebdomadaire; d'après le schéma de l'Office Central de Statistique: par jour. Calculs basés sur les prix de la dernière semaine du mois, tandis que d'après le schéma de l'Office Central de Statistique la moyenne mensuelle résultant des calculs hebdomadaires basés sur les prix les plus fréquents.

		1913	1930 VIII	1930 IX	VIII.—IX.
1. Koszty żywienia					
Coût d'alimentation	tyg. zł	52.14	50.54	50.58	+ 0,04
a) schemat Calwera	heb. zł	100	97	97	+ 0,08%
schéma de Calwer	wskaźnik indice				
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	33.51	36.33	36.76	+ 0,43
schéma de la Commission des salaires	heb. zł	100	108	110	+ 1,18%
	wskaźnik indice				
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3.65	3.72	3.81	+ 0,09
schéma de l'Office Central de Statistique	par jour zł	100	102	104	+ 2,42%
	wskaźnik indice				
2. Koszty potrzeb innych					
Coût d'autres nécessités	tyg. zł	21.16	20.04	20.04	—
a) schemat Kom. Płacy	heb. zł	100	137	137	—
schéma de la Commission des salaires	wskaźnik indice				
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3.03	4.24	4.23	— 0,01
schéma de l'Office Central de Statistique	par jour zł	100	140	140	— 0,23%
	wskaźnik indice				
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł — zł	1.93	2.06	2.05	— 0,01
dont: loger, chauffage etc.					
potrzeby kulturalne,	zł — zł	0.53	0.59	0.59	—
besoins culturels					
odzież — étoffes pour vêtements et chaussures	zł — zł	0.57	1.59	1.59	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
Total du coût de la vie					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	54.69	65.37	65.80	+ 0,43
schéma de la Commission des salaires	heb. zł	100	119	120	+ 0,66%
	wskaźnik indice				
b) schemat Gł. Urz. St.	dziennie zł	6.68	7.95	8.04	+ 0,09
schéma de l'Office Central de Statistique	par jour zł	100	119	120	+ 1,05%
	wskaźnik indice				
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg zł	32.60	21.50	19.50	— 2,00
Seigle	100 kg zł	1.0	66	60	— 9,30%
	wskaźnik indice				
5. Płaca robotnika niewykwalifikowanego — Salaire d'un ouvrier non qualifié	tyg. zł	38.88	51.06	51.06	—
	heb. zł	100	131	131	—
	wskaźnik indice				

IX. Varia. — Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.*)

Observations météorologiques.

Stacja Poznań — Uniwersytet Station à Poznań L'université	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia le	stan état	dnia le	stan état	VIII. i IX. 1930	norm. norm.	Odchylenie Écart
1. Temperatura powietrza (Celsjusza) Températures	3. 8.	28,7	21	8,6	17,0	17,5	— 0,5
	15. 9.	24,7	11	6,0	13,7	13,6	+ 0,1
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. Pression barométrique (mm) 89 m au dessus du niveau de la mer.	30. 8.	764 0	16	741,1	752,5	753,3	— 0,8
	24. 9.	761,2	21	746,0	753,3	754,6	— 1,3
3. Prężność pary (mm). Tension de la vapeur d'eau (mm)	5. 8.	13,9	15	8,4	11,3	10,4	+ 0,9
	13. 9.	15,0	6	7,1	9,8	8,9	+ 0,9
	21. 16	97%	27	4%	78,5	71	+ 7,5
Wilgotn. względna % Humidité relative %	8.						
	18.	99%	5 i 6	50%	83%	77%	+ 6
	24.						
	25. 9.						
4. Zachmurzenie (0—10) Nébulosité (0-10)	9. 10.	10	27. 31	3	6.4	5.3	+ 1.1
	16. 8.	10	24	1	6,7	5,4	+ 1,3
	6. 20.						
	25. 9						
					suma miesięczna somme mensuelle		
5. Opady (mm). Précipitations atmosphériques (mm)	16. 8	19,0	19	0,1	47,5	62	— 14,5
	27. 9.	17. 9	9	0,1	83,3	43,—	+ 40,3
					suma miesięczna somme mensuelle		
6. Czas trwania uśłonecznienia (godziny) Nombre d'heures d'insolation	2. 8.	14. 3	16	0	228,5	223	+ 5,5
	11. 9.	10,6	7. 9.	0	136,8	166,—	— 29,2
			26.				
			27.				
			30. 9				

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

Directions du vent observées 3 fois par jour.

	N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
VIII.	4	3	5	7	7	24	27	13	3
IX.	2	6	12	20	5	14	18	11	2

Dni pogodnych (Nombre des jours clairs.) [3] - 1 — pochmurnych (sombres) [10] - 10, — z wichrem (de bourrasque) [0] - 0, — z opadem (de pluie) [15] - 19, — z burzą (d'orage) [2] - 3, — z gradem (de grêle) [0] - 0, — z krupami (de grésil) [0] - 0, — mroźnych (max. 0°) (froids) [0] - 0, — z mrozem min. niżej 0°, (de froid au-dessous de 0°) [0] - 0, — ze śniegiem (de neige) [0] - 0, — z mgłą (de brouillard) [1] - 3, — z upałem (de chaleur) [8] - 0, — ze skwarem [0] - 0.

*) Dane za sierpień, mylnie przez obserwatorium podane i w nrze 8 ogłoszone, prostuje się danymi zgodnymi z rzeczywistością.

Liczyby w nawiasach za sierpniem.

2. Wodostan Warty.

Hauteur du niveau de la Warta.

Wodowskaz (Echelle fluviale) 0 = 51,45 m.

cm.	cm.	cm.	cm.	cm.
1. : 113 ;	2. : 112 ;	3. : 110 ;	4. : 102 ;	5. : 90 ;
6. : 80 ;	7. : 71 ;	8. : 68 ;	9. : 64 ;	10. : 60 ;
11. : 62 ;	12. : 61 ;	13. : 62 ;	14. : 62 ;	15. : 62 ;
16. : 60 ;	17. : 62 ;	18. : 64 ;	19. : 64 ;	20. : 60 ;
21. : 61 ;	22. : 60 ;	23. : 62 ;	24. : 64 ;	2. : 65 ;
26. : 68 ;	27. : 68 ;	28. : 71 ;	29. : 72 ;	30. : 73.

3. Działalność straży pożarnej.
Activité du service municipal des pompiers.

	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Stare Miasto p. pr brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dziein. nowe	Razem ensemble
Pożarów <i>Incendies</i>								
wielkich <i>grands</i>	—	—	—	1	—	—	11)	2
średnich <i>moyens</i>	—	—	—	1	—	—	—	1
małych <i>petits</i>	3	—	1	1	—	—	—	5
razem <i>ensemble</i>	3	—	1	3	—	—	1	8
Pomoc dor. <i>Secours immédiat</i>	9	2	—	4	4	—	—	19
Alarmów ogółem <i>Total des alarmes</i>								27

1) Starołąka Mała

4 Aresztowania. — *Personnes arrêtées.*

	Męż- czyzn <i>Hommes</i>	Kobiet <i>Femmes</i>	Ogółem <i>Total</i>
Stan w początku miesiąca . . . <i>Situation au commencement du mois . . .</i>	16	10	26
Przyptyw w miesiącu . . . . . <i>Inscriptions au cours du mois</i>	384	182	566
Razem . . . . . <i>Ensemble</i>	400	192	592
Odpływ . . . . . <i>Radiations</i>	394	189	583
Stan w końcu miesiąca . . . . . <i>Situation à la fin du mois . . .</i>	6	3	9
W odpływie jest zmarłych . . . . <i>Nombre des décédés parmi les personnes ravées . . . . .</i>	—	—	—

5. Ruch przejezdnych. — *Mouvement des voyageurs.*

liczba zgłoszonych przejezdnych <i>Nombre des voyageurs déclarés</i>	3798
z tych a) w hotelach <i>dont aux hôtels</i>	3220
b) u innych <i>chez d'autres</i>	578
W tem z zagranicy <i>Dont de l'étranger</i>	586

6. Gazownia Miejska. — *Usine municipale à gaz.*

Zużyto <i>Consomma- tion</i>		Produkcja — <i>Production</i>				O d d a n o na miasto <i>Gaz fourni à la ville</i>
ton węgla <i>de charbon en tonnes</i>	ton koksu <i>de coke en tonnes</i>	gaz węglowy <i>gaz de bouille</i> m³	gaz wodny <i>gaz à l'eau</i> m³	dwugazu <i>double gaz</i> m³	ogólna suma <i>total de somme</i> m³	
2750,9	—	1878230	—	—	1878230	1878550

7. Elektrownia miejska.
Usine municipale d'électricité.

Spalono pod kotłami węgla kg <i>Charbon consommé sous les chaudières kg</i>		Zużyto węgla na wytw. kWh kg <i>Consomma- tion de char- bon à l'usine génér- par 1 kWh en kg</i>		Wytworzono energji w Centrali kWh <i>Production d'éner- gie électrique à la station centrale d'électricité</i>		Pobrano ener- gji z obcych zakł. kWh <i>Energie élec- trique em- pruntée à au- tres usines électriques</i>	
stara <i>ancienne</i>	nowa <i>nouvelle</i>	stara <i>anc.</i>	nowa <i>nouv.</i>	stara <i>ancienne</i>	nowa <i>nouvelle</i>	stara <i>anc.</i>	nowa <i>nouv.</i>
—	192 4000	—	0,85	—	2268900	—	21040

Stara Centrala nieczynna

8. Wodociągi miejskie.
Service municipal des eaux.

	Zużyta woda <i>Consomma- tion de l'eau</i> m³
Śródmieście	202 047
Jeżyce	70 581
Św. Łazarz	69 057
Wilda	64 720
Sołacz	3 515
Dębiec	1 610
Rataje	1 279
Starołąka	3 623
Główna	4 275
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej <i>Offices militaires, offices publics et chemins de fers</i>	87 467
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe <i>Offices municipaux, écoles, hôpitaux et maisons de rapport</i>	57 477
Ogółem <i>Total</i>	565 691

9. Przeładownia Miejska.

Établissements de transbordement et entrepôts municipaux.

Ruch kolejowy <i>Mouvement de che- min de fer</i>	Ruch żeglugowy <i>Mouvement des navires dans le port</i>
Przywóz wagon. 2324 <i>Wagons entrés</i>	<i>Importation:</i> Przywóz: 1 berlinka z pojemn. 7 ton wirówek 1 berlinka z pojem. 25 ton. śrut groch.
Wywóz wagon. 118 <i>Wagons sortis</i>	<i>Wywóz: — Exportation:</i> 17 berlinek z pojemn. 3696 ton jęczmienia 39 „ „ 10168,5 „ żyta 7 „ „ 2197,5 „ pszenicy 18 „ „ 5950 „ węgla
Ogółem <i>Total</i> 2442	

Zestawienia kwartalne. — Relevés trimestriels.

(Za czas od 1. VII. do 30. IX. 1930 — de 1. VII. à 30. IX. 1930).

1. Małżeństwa — Mariages

według zajęcia małżonków przed ślubem.
selon la profession des mariés devant la noce.

Zajęcie mężczyzn <i>Profession de l' homme</i>	Zajęcie kobiety <i>Profession de la femme</i>								Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	(zawody jak obok) <i>Professions déclarées à côté</i>								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Samodziel rolnicy, prze- mysłowcy i handlowcy <i>Agriculteurs, indu- striels commerçants in- dépendants</i>	2	3	2	—	—	—	—	9	16
2. Urzędnicy prywatni <i>Employés</i>	1	42	14	6	—	5	—	42	110
3. Rzemieślnicy (czeladź) <i>Artisans</i>	1	36	64	54	—	2	1	31	189
4. Robotnicy — <i>Qouvriers</i>	—	4	13	56	—	—	—	14	87
5. Zawody umysł. wolne <i>Professions libérales</i>	—	1	—	—	2	—	—	2	5
6. Urzędnicy publiczni <i>Fonctionnaires publics</i>	1	13	7	—	2	26	—	29	78
7. Inne zawody <i>Autres professions</i>	—	1	—	—	—	—	—	—	1
8. Bez zawodu i niezn. zaw. <i>Sans profession et profession inconnue</i>	—	2	—	—	—	2	—	3	7
Ogółem kobiet <i>Total des femmes</i>	5	102	100	116	4	35	1	130	493

W tem związków zamiejscowych 3 i to: 1 m. urz. publ. z kob. urz. pryw., 1 urz. publ. z kob. urz. publ. 1 m. urz. publ. z kob. bez zawodu.

3. Zgony według wieku i płci.

Décès d'après l'âge et le sexe.

Wiek zmarłych Age des décédés	Miejscowe			Wszystkie zgony		
	m.	k.	ogół.	m.	k.	ogół.
	Population domiciliée			Tous les décès		
	h.	f.	total	h.	f.	total
Do 5 lat <i>A 5 ans</i>	112	82	194	132	98	230
6—10	14	7	21	19	16	35
11—15	3	1	4	6	1	7
16—20	12	10	22	16	13	29
21—30	33	32	65	53	46	99
31—40	25	34	59	34	43	77
41—50	22	18	40	31	30	61
51—60	31	18	49	38	25	63
61—70	30	40	70	37	44	81
Ponad 70 <i>Au dessus de</i>	36	62	98	37	63	100
Wiek nieznany <i>Age inconnu</i>	—	—	—	—	—	—
Ogółem <i>Total</i>	318	304	622	403	379	782

2. Urodzenia — Naissances.

Wiek matek noworodków żywych.
Nés vivants d'après l'âge des mères

Wiek matki lat Age de la mère ans	Ilość matek Nom- bre des mères	Ilość noworodków w miesiącach Nombre des nouveau-nés au cours des mois					W ogólnej liczbie nieślubn.	
		VII.	VIII.	IX.	ra- zem	w tem miej- scow.	Nombre des naissances illégitimes parmi	
					en- semble	dont parmi la popula- tion domiciliée	miejsc. la population domiciliée	zam. la population de passage
poniżej 18 <i>au dessous de</i>	11	4	2	5	11	11	8	—
" 18—20	74	16	26	33	75	66	29	9
" 21—25	433	149	151	135	435	380	52	25
" 26—30	452	160	159	136	455	404	42	15
" 31—35	252	93	87	78	258	222	15	7
" 36—40	120	44	42	37	123	109	3	4
" 41—45	33	14	8	11	33	27	2	—
46 i wyżej <i>et plus</i>	4	1	2	1	4	4	—	—
Wiek nieznany <i>Age inconnu</i>	2	—	2	—	2	2	2	—
Ogółem <i>Total</i>	1381	481	479	436	1396	1225	153	60
W tem miejscowych								
Dont naissances parmi la population domiciliée	1213	425	420	380	1225	1225	153	—

4. Kasa chorych.

Caisse des malades

	W początku kwartału <i>Au commen- cement du trimestre</i>	W końcu kwartału <i>A la fin du trimestre</i>	+
Ilość ubezpieczonych <i>Nombre des assurés</i>	76005	76275	+ 270
Niezdolnych do pracy <i>Assurés incapables de travailler</i>	3012	2503	— 509

5. Sądy zawodowe.

Tribunaux professionnels

a) Sąd kupiecki — *Tribunal de commerce*

	Zaległ. <i>Restantes</i>	Nowych <i>Nouvelles</i>	Razem <i>Ensemble</i>
Wniesiono spraw — <i>Nombre des affaires introduites</i>	171	136	307
Załatwiono przez: — <i>Terminées par</i> :			
cofnięcie — <i>retrait</i>	4	6	10
ugodę — <i>accord à l'amiable</i>	16	—	16
wyrok — <i>jugement</i>	28	—	28
inaczej — <i>une autre manière</i>	8	10	18
razem — <i>ensemble</i>	56	16	72
Nie załatwiono — <i>Restant à juger pour l'année suivante</i>	115	120	235

Przeciętna wartość sporu od 100—900 zł. — *Valeur moyenne u litige de 100—900 zł.*

b) Sąd przemysłowy.

Tribunal d'industrie.

	Zaległ. <i>Restantes</i>	Nowych <i>Nouvelles</i>	Razem <i>Ensemble</i>
Wniesiono spraw — <i>Nombre des affaires introduites</i>	477	316	793
Załatwiono przez: — <i>Terminées par</i> :			
cofnięcie — <i>retrait</i>	8	7	15
ugodę — <i>accord à l'amiable</i>	42	1	43
wyrok — <i>jugement</i>	61	2	66
inaczej — <i>une autre manière</i>	35	34	69
razem — <i>ensemble</i>	149	44	193
Nie załatwiono — <i>Restant à juger pour l'année suivante</i>	328	272	600

Przeciętna wartość sporu od 50—200 zł — *Valeur moyenne du litige de 50—200 zł.*

6. Ruch ludności według dzielnic miasta.

Mouvement de la population d'après les quartiers de la ville.

Dzielnica <i>Quartier</i>	Małżeństwa miejscowe <i>Mariages parmi la population domiciliée</i>	Żywo urodzeni miejscowi <i>Nés vivants parmi la population domiciliée</i>	Zgony miejscowe <i>Décès parmi la population domiciliée</i>	Migracja <i>Migration</i>		Przyrost lub ubytek <i>Excédent ou diminution</i>		
				Przyptyw <i>Affluence</i>	Odptyw <i>Ecoulement</i>	naturalny <i>de nais- sances</i>	napływ. <i>d'im- migrés</i>	ogółem <i>total</i>
Poznań (ściślejszy)	465	1094	569	4216	5363	+525	—1147	— 622
Główna	11	56	15	320	306	+ 41	+ 14	+ 55
Komandorja	—	2	1	28	33	+ 1	— 5	— 4
Rataje	5	6	3	97	75	+ 3	+ 22	+ 25
Starołęka Mała	1	18	6	91	71	+ 12	+ 20	+ 32
Dębiec	—	18	8	175	80	+ 10	+ 95	+ 105
Winiary	7	31	19	259	100	+ 12	+ 159	+ 171
Naramowice dom.	1	—	1	9	2	— 1	+ 7	+ 6
Razem — <i>Ensemble</i>	490	1225	622	5195	6030	+603	—835	— 232

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go lipca do 30-go września 1930 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; trzeci kwartał 1929 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 493 (b: 503, c: 446); urodzeń żywych notowano 1396 (b: 1546, c: 1411); zgonów 782 (b: 930, c: 876),

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywo urodzonych spadła o 150, liczba zgonów o 148

W stosunku do III./1929 spadła liczba żywo urodzonych o 1,06 proc., liczba zgonów o 10,73 proc.

Polepszyła się śmiertelność niemowląt (186 wobec b: 246) jako też u dzieci 2-5 roku życia (44 wobec 80), Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 204 zgonów (b: 297, c: 232).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławicę, błonicę i kszusiec 24 (b: 34), na dur 6 (b: 2), na czerwonkę — (b: —), na grypę 1 (b: 4), na gruźlicę 107 (b: 140), na zapalenie płuc 50 (b: 100), na inne choroby zakaźne 16 (b: 17).

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 614 (b: 616 c: 535), przyrost naturalny średni.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywourodzonych 2,36 (b: 2,61), zgonów 1,32 (b: 1,57) uwzględniając zaś samych miejscowych przypada żywo urodzonych 2,07, zgonów 1,05.

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1183 (b: 1239), nieślubnego 213 t. j. 15,3 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 307 t. j. 19,9 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 38,5 proc. służących (b: 40,0 proc.). Miejscowo przynależnych dzieci nieślubnych urodziło się 153 na ogółem 1225 żywo urodzonych, t. j. 12,5 proc.

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 467 t. j. 94,7 proc.; (b: 489 = 97,2 proc.), ewangelickich 8 (b: 6), żydowskich 3 (b: 1), mieszanych 15 (b: 7), innych — (b: —).

Urodzonych z rodziców katolików żywych dzieci ślubnych było 1153 (97,5 proc.; b: 1204=97,3 proc.), z rodziców ewangelickich 13 (1,1 proc.; b: 18 = 1,5 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 7 (b: 4); z małżeństw mieszanych i innych 10 (b: 13). Na ogółem 213 (b: 307) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 204 (b: 299) ewangelickich 9 (b: 8), mojżeszowych — (b: —), innych i niezn. — (b: —).

Zmarło ogółem katolików 724 (92,7 proc.; b: 876 = 94,2 proc.), ewangelików 46 (5,9 proc.; b: 40), izraelitów 6 (b: 6), innych i nieznanach 6 (b: 8).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 470 (95,3 proc.; b: 491 = 97,6 proc.), niemieckich 8 (b: 5), innych 4 (b: 1) mieszanych 11 (b: 6).

Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1160 (98,1 proc.; b: 1218 = 98,3 proc.) niemieckich 13 (b: 12), innych 9 (b: 7), z małżeństw mieszanych 1 (b: 2). Dzieci nieślubnych polskich było 207 (97,1 proc.; b: 301 = 96,7 proc.), niemieckich 5 (b: 5), innych 1 (b: 1).

Zmarło Polaków 730 (93,3 proc.; b: 883 = 94,9 proc.), Niemców 42 (b: 37), innych 10 (b: 10).

Przyrost naturalny ludności miejscowej wykazują katolicy.

Ruch wędrowny wykazywał nadwyżkę odpływu (— 835; b: — 53) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców — 1,49. Z dzielnic miasta wykazują przyrost napływowy Główna, Rataje, Starołąka Mała, Dębiec, Winiary i Naramowice dom.

Ogólny ubytek ludności w stosunku rocznym 0,39 proc. (przyrost naturalny 1,00 proc.).

Zygmunt Zaleski.